

[Karl M. Andersen.]

slagteko, var huden. Under sådanne forhold mistede landbruget sin driftskapital og sin kredit, og derfor blev der stor arbejdsløshed blandt landarbejderne og de arbejdere iøvrigt, der havde beskæftigelse ved landbrugsproduktionen. Under sådanne forhold kunne statstilskud måske være berettiget, men under normale forhold og under forhold som dem, vi håber landbruget fremtidig må have, anser retsforbundet dette tilskud for overflødigt og ønsker det helt strøget.

Vi ser med tilfredshed, at medlemsantallet indenfor grundforbedringsudvalgene nedsættes fra 6 til 3. Jeg nærer ingen ængstelse for, at kvaliteten af disse udvalgs arbejde af den grund forringes.

Vi har heller ikke noget imod ændringen i § 11, stk. 5, hvorefter beløbet 100 kr. ændres til 200 kr. Vi er også tilfredse med, at bestemmelsen i § 11, stk. 12, om statens tilskud til vejes istandsættelse og bestemmelsen i stk. 14 om tilskud til mindre grundforbedringsarbejder, hvis overslagssum ligger mellem 200 og 800 kr., udgår. Jeg opfatter det sådan, at bestemmelsen ikke angår dræningsarbejder, men kun nyopdyrkning af heder og moser ved enkelte lodsejere. Derfor kan jeg tiltræde, at tilskuddet opretholdes, hvor det drejer sig om større arealer, om flere lodsejere, hvor overslaget vil overstige de 800 kr. Men iøvrigt gælder det også her, at retsforbundet ikke mener, at statstilskud er nødvendigt.

Da imidlertid lovforslaget betyder en udvikling i den retning, vi fra retsforbundet ønsker, kan vi tilsige det en velvillig behandling.

Fuglsang: Jeg husker endnu fra min skoletid, at det blev fremholdt som noget forbilledligt og smukt, at Dalgas efter den skæbnesvangre krig i 1864 udtalte sine berømte ord: Hvad udad tabtes, skal indad vindes — og i overensstemmelse hermed har sikkert mange her i landet set op til og æret det store kultiverings- og landvindingsarbejde, der er gennemført i de forløbne år. Det forslag, vi behandler her, giver imidlertid udtryk for en ganske anden tankegang og tendens, idet det jo går ud på en betydelig nedskæring af de beløb, der ydes som tilskud og lån til grundforbedring, en nedskæring på 5 mill. kr. fra de oprindelig budgetterede 14 mill. kr., altså til 9 mill. kr., en nedsættelse, som vil virke endnu stærkere på baggrund af de prisstigninger, som har fundet sted, og som stadig vil finde sted.

Det, man skærer ned med en trediedel, er

lån til det, der nævnes i grundforbedringslovens § 1: afvanding, vanding, mergling og kalkning, inddigning og nykultur af heder, moser og andre udyrkede arealer. Men kan man nu sige, at de opgaver, som er nævnt i § 1, er løst i en sådan grad, at det retfærdiggør den betydelige nedsættelse, der her er foreslået? Kan det siges, at der nu er væsentlig mindre behov for en fortsættelse af det arbejde, som er foregået gennem en årrække? Jeg tror, enhver vil give mig ret i, at det modsatte er tilfældet.

Siden 1945 er det gang på gang fra alle sider fremhævet, at det er nødvendigt at sætte produktionen, ikke mindst landbrugsproduktionen, ganske betydeligt i vejret. Man har gang på gang understreget den ændrede situation i forhold til stillingen før krigen, som vi befinder os i med hensyn til landets forsyning med bl. a. udenlandske foderstoffer, og man har jo også fra forskellig side ved henvendelser til landbrugerne, ved udarbejdelsen af planer, ved skrivelser til FAO og Marshalladministrationen o. s. v. påpeget, hvor nødvendigt det er for Danmark at nå så langt som muligt med hensyn til selvforsyning på fodringens område.

Den højtærede landbrugsminister sagde i sin fremsættelsestale, at der siden 1933 er afvandet og kultiveret ialt 465 000 ha, men der er alligevel ingen tvivl om, at hundrede tusinder ha her i Danmark giver væsentlig mindre, end de ville kunne give efter et forstærket grundforbedringsarbejde. Men det er netop dette forstærkede grundforbedringsarbejde, som en regering, der taler såre meget om nødvendigheden af opbygning og udvidelse af produktionen, nu vil søge at begrænse gennem lovgivningen.

Dertil kommer imidlertid en anden væsentlig faktor. Landbrugsministeren sagde, at grundforbedringsloven altid har været en særdeles god lov både for dræningens fremme og for beskæftigelsen. Men har vi stadig et problem med hensyn til dræning og grundforbedring, så har vi så sandelig i landkommunerne et ikke mindre vigtigt problem med hensyn til beskæftigelsen. Jeg kan f. eks. nævne Nordjylland, hvor der stadig findes meget store vandlidende arealer, men hvor der samtidig i landkommunerne er en endog meget stor arbejdsløshed. Og sådan er det ud over landet. Hvordan er det mon ikke i så henseende i vore grænseområder, i Sønderjylland?

Det foreliggende lovforslag såvel som selve grundforbedringsloven har i høj